

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972



BRNO 1973

Interpretation der zahlreichen Naturrinnen und Wellen, als auch der Dammspuren eines einstigen Wasserbehälters. Funde von hier hat man keine gewonnen.

Die älteren Berichte von der Befestigung auf der Anhöhe „Lysina“ bei Žopy konnten bestätigt werden. Noch dazu waren durch einen Suchgraben kleine Scherben gewonnen worden, die es erlauben, den Burgwall rahmenhaft in den Lausitzer Zeitabschnitt einzureihen.

Eine bisher unbekannte vorgeschichtliche Befestigung wurde auf der Anhöhe „Kamenica“, oder „Kamenná hora“, im Kataster der Gemeinde Racková (Bez. Gottwaldov) festgestellt. Der Wall umfasst ein nicht ganzes Drittel des ungefähr kreisförmigen Burgwallareales, dessen Alter vorläufig wegen Mangel an Funden nicht bestimmt werden konnte.

DROBNÉ NÁLEZY Z UHERSKOHRADIŠŤSKA, KROMĚŘÍŽSKA A HODONÍNSKA

(okr. Uherské Hradiště, Kroměříž a Hodonín)

ROBERT SNÁŠIL. Slovákcké muzeum, Uherské Hradiště

Příspěvek přináší informativní přehled ojedinělých nálezů nebo menších kolekcí archeologického materiálu, který byl objeven při různých příležitostech v průběhu roku 1972 a byl nálezcí darován do sbírkového fondu Slovákckého muzea v Uherském Hradišti.

Ostrožská Nová Ves (okr. Uherské Hradiště). Při dobývání štěrkopísku z terasy řeky Moravy byl pracovníky příslušného podniku nalezen třenovec mladého mamuta.

Stříbrnice (okr. Uherské Hradiště). Sídlištní materiál volutové kultury. V trati „Paseky“, v nadmořské výšce přes 400 m byly na pozemku J. Mikulíka sesbírány střepy z nezdobených výdutí silnostěnných nádob, zhotovených z hrubé, do červena propálené hlíny, dále bylo získáno jedno ucho z téhož materiálu a dva pupíky. K technické keramice náleží dva ploché hliněné kotouče se středovými otvory — závaží osnovy tkalcovského stavu. Z jednoho kotouče se zachovala pouze polovina. Rozměry: 1. Ø — 7,5 cm, v — 2 až 2,8 cm, Ø-otvoru — 1,7 cm. 2. Ø — 7,8 cm, v — 3 cm, Ø otvoru — 1,7 cm. Materiál je opět hrubý, hlinitý, červeně vypálený. Z keramických artefaktů byly získány spodní části dvou sekýrek s obloukovitě tvarovaným a jednostranně broušeným ostřím. 1. d ostří — 6,2 cm, zach. v — 5,5 cm, síla — 1,2 cm. 2. d ostří — 4 cm, zach. v — 5,5 cm, síla — 1,2 cm. Lokalita náleží k výšinným sídlištním lidu s volutovou keramikou.

Kožušice (okr. Kroměříž). Východně od obce, při křižovatce Kožušice — Stráčky, byl při rozšiřování silnice narušen sídlištní objekt s volutovou keramikou. Ze zásypu zbytku jámy zachránil J. Zapletal několik střepů, pocházejících převážně z jedné masivní nádoby. Nejvýraznější jsou dvě rohatá ucha s vertikálními otvory a drobný pupík ve tvaru stylisované hlavičky. Materiál je hrubý, hlinitý, s menší příměsí písku, stejnoměrně vypálený do červené barvy. Síla střepu je 0,9 cm.

Uherské Hradiště-Mařalice (okr. Uherské Hradiště). Při úpravě pozemku 3. ZDŠ v trati „Na rybníku“ byla nalezena spodní část vrtaného masivního kamenného eneolitického sekeromlatu. Artefakt, který byl přeražen v úrovni otvoru, má oboustranně porušené ostří. Rozměry: š ostří — 3,4 cm, š těla — 4,3 cm, síla — 4,2 cm, Ø otvoru — 1,3 cm, zach. v — 6,7 cm.

Bzenec (okr. Hodonín). Při hloubení vojenských okopů byl nalezen bronzový hrot šípů. Hrot, který byl odlit do kadlubu, má zpětné háčky (jeden odlomen) a rozšiřující se tulejku. Celková d — 3,8 cm, Ø tulejky — 0,7 cm, d křídélka — 2,7 cm. Hrot, který je pokryt ušlechtilou patinou, je datován do mladší doby bronzové.

Nedakonice (okr. Uherské Hradiště). Při geologickém průzkumu východně od obce, byl na terase nad bývalou inundací řeky Moravy P. Havlíčkem nalezen laténský střepový materiál. Střepy z výdutí a ode dna masivní nádoby jsou zdobeny překřížovanými vertikálně vedenými rýhami. Materiál je hlinitý, promíchaný grafitem dobře vypálený. Síla střepu — 1,2 cm. Nejbližší analogie pocházejí ze sídliště, nacházejícího se u Polešovic v trati „Nivv“. Obě sídlištní lokality jsou od sebe vzdáleny vzdušnou čarou asi 1,5 km. Keramiku je možné zařadit do 2. a 1. století před změnou letopočtu.

Starý Hrozenkov (okr. Uherské Hradiště). Při rozšiřování kamenolomu bylo objeveno asi v roce 1954 listovité železné kopí s tulejkou. Hrot byl uložen asi 120 cm pod povrchem, v jámě obložené kameny a vyplněné sypkou tmavou hlínou. Patrně se jednalo o hrob. Místo nálezů je na vyvýšenině severně od obce. Nálezcem je K. Hofman, hrot předal muzeu J. Michalec. Popis: Masivní velké listovité kopí s tulejkou, jejíž spodní část, opatřenou prý jakýmsi prstencem, nálezce odřezal. Průřez hrotu je kosodélný. Na jedné z hřbetních stran jsou patrné stopy barevného kovu. Celková zach. d — 30,2 cm, d listu — 26,2 cm. max. š — 3,5 cm, v — 0,7 cm, zach. d tuleje — 4 cm, vnější Ø — 2,1 cm. Kopí je datováno do římsko-barbarského období. Analogický nález pochází z Vyškovce. Obě lokality jsou vzdáleny na dohled.

Uherské Hradiště—Staré Město (okr. Uherské Hradiště). Při úpravě dvora domku J. Janoucha (vedle kina Sputnik) byly porušeny kulturní sídlištní vrstvy. Majitel odtud vybral několik střepů nádob. Menší část, celkem dva střepy, je možné zařadit k přelomu 9. a 10. století, větší soubor, čítající šest střepů, do 2. poloviny 13. st. a 1. poloviny 14. století. Tenkostěnné nádoby, zhotovené z tvrdě tmavošedě vypáleného hlinitopísčitého materiálu jsou zdobeny radélkem. Pocházejí z hrncovitých nádob, jeden okrajový střep náleží míse.

Koryčany (okr. Kroměříž), hrad Cimburk. V destrukcích pod hradním návrším byly J. Kiese-wetterem nalezeny tenkostěnné střepy, zdobené radélkováním a rombický železný hrot šípů (tzv. husitský). Nálezy jsou datovány do 14. a 15. století.

Osvětimany (okr. Uherské Hradiště). Při úpravě dvora MNV zachránil A. Širůčka další střepový materiál ze 14. až 16. století. Keramika, pocházející z bývalé tvrze, je tenkostěnná, nezdobená. Její hlinitý materiál, tvrdě vypálený, je promíchán drceným svorem.

Kleinfunde aus dem Raum von Uherské Hradiště, Kroměříž und Hodonín (Bez. Uherské Hradiště, Kroměříž und Hodonín)

Ostrožská Nová Ves (Bez. Hradiště). Beim Baggern fand man einen Mammutmahlzahn.

Stříbrnice (Uherské Hradiště). Aus der Flur „Paseky“ stammen Siedlungsfunde der Volutenkultur — Keramik, das Gewicht eines Webstuhles und Bruchstücke von zwei Steinäxten.

Kožušice (Bez. Kroměříž). Aus einem Siedlungsobjekt stammen Scherben der Volutenkeramik.

Uherské Hradiště—Mařatice (Bez. Uherské Hradiště). Einzelfund vom unteren Teil einer durchbohrten äneolithischen Hammeraxt

Bzenec (Bez. Hodonín). Einzelfund einer bronzenen Pfeilspitze aus der jüngeren Bronzezeit (L. 3,8 cm).

Nedakonice (Bez. Uherské Hradiště). Siedlungsfunde der latènezeitlichen Keramik aus dem 2. bis 1. Jahrhundert v. u. Z.

Starý Hrozenkov (Bez. Uherské Hradiště). Einzelfund einer eisernen Lanzenspitze mit einem Teil der erhaltenen Tülle. Vermutlich ein Grabfund, aus dem römisch-barbarischen Zeitabschnitt.

Uherské Hradiště—Staré Město (Bez. Uherské Hradiště). Aus Kulturschichten stammen Keramikbruchstücke aus der Wende des 9. und 10. Jahrhunderts und aus dem 14. und 15. Jahrhundert.

Koryčany (Bez. Kroměříž). Von der Burg Cimburk hat man Gefäßbruchstücke aus dem 14. und 15. Jahrhundert und eine eiserne Pfeilspitze gewonnen.

Osvětimany (Bez. Uherské Hradiště). Aus Kulturschichten, die der einstigen Feste angehören, wurden Keramikbruchstücke aus dem 14. bis 16. Jahrhundert geborgen.

PRAVĚKÉ NÁLEZY Z HRADCE NAD MORAVICÍ

(okr. Opava)

JIRÍ PAVELČÍK, AŮ ČSAV BRNO

Ředitel ZDŠ v Hradci soudruh J. Holuša předal exposituře pravěké nálezy, které byly získány při terénních úpravách v prostoru ulice „Na hrobkách“. Lokalita se nachází ve východní části zámecké (hradní) ostrožny a zaujímá prakticky pravou, vysoko položenou levobřežní terasu potoka Hradečná.

Předaný materiál náleží třem časovým horizontům. Prvý komplex spadá do období lužických popelnicových polí, a to do jejich slezského stupně. Je charakterizován mísami se zataženým okrajem, kalichovitými mísami s měsíčitě vykrojeným okrajem nad páskovým uchem a se sekanou hranou oddělující hrdlo od těla, zdobenými hlíněnými kotouči — pokličkami, blíže nedefinovatelnými osudími, hrnci zdobenými horizontálními plastickými sekanými žebírky a velkými nádobami s jazykovitými drždaly na těle.

Druhý soubor náleží slovanskému období a tvoří jej zlomky situlovitých nádob s výrazně řezanými okraji. Výzdoba nádob pozůstává ze šroubovnic, jednoduchých vlnic a ojedinele i linie kapkovitých kolků. Na základě dnešních zkušeností můžeme slovanský materiál s největší pravděpodobností datovat do 9.—10. století. Zda lze do téhož časového horizontu začlenit i nález hrubého bojovníka, z něhož se dochoval dlouhý štíhlý hrot kopí a dvě kování z rakve, nemohu dnes bezpečně rozhodnout.

Zlomky středověké keramiky datuje J. Král do 15. století. Spolu s nimi byl nalezen zlomek podkovy a kohout z křesadlové pušky.

Vorgeschichtliche Funde aus Hradec nad Moravicí (Bez. Opava). Der Schuldirektor in Hradec nad Moravicí übergab den Mitgliedern der Expositur des AŮ ČSAV in Opava eine Fundkollektion, welche bei Terrainherrichtungen in der Strasse „Na hrobkách“ gefunden wurde. Die gewon-

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Akademik Josef Poulik

Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský

Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby: Doc. dr. B. Klíma, M. Bálek, A. Životská

Na titulní obálce: laténská spona z Rajhradu

Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Evidenční číslo ÚVTEI—73332

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejně